

החברותא

בס"ד ערש"ק וישלח י"ד כסלו תשנ"ט

החברותא בטאון פנימי לחברים גליון מס 87

פנינים יקרים

וירא אלקים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אותו (בראשית לה ט). וצ"ב משמעות הכתוב וירא אלקים אל יעקב "עוד"? ע"פ דברי הספורנו שם א"ש. בפסוק שלפני זה כתוב ותמת רבורה מינקת רבקה - ויקרא שמו אלון בכות. מסביר הספורנו מחמת הבכי הפסיק התגלות השכינה כאמרם ז"ל אין השכינה שורה מתוך עצבות ורק בעבור הבכי - וירא אלקים אל יעקב עוד. נמצא התגלות מחודשת כאשר חזרה השמחה במעונם...

קמנתי מכל החסדים וכו' (וישלח) מכאן שראוי לאדם שיתבונן בתפלתו חסרון עצמו ופחיתותו ואדנות האדון אשר הוא אליו כעבד, זהו שאמר את עבדך, ושיתבונן ברכיו חסדי השי"ת וטובותיו עליו.

וירא יעקב מאד ויצר לו (פר' וישלח) כתיב וכיראתך עברתך (תהלים צ) פירוש שתהיה היראה לאדם מהשי"ת תמיד כמו שבאה לו ח"ו איזה צרה שמאו יש לו יראה גדולה בן תהיה לו היראה תמיד וכן הפירוש להיפך גם כן. היראה בשעת צרה ח"ו לא תהי' רק יראה שראויה לאדם תמיד ליראה מהשי"ת ב"ה וב"ש.

כי בן זקונים הוא לו (פר' וישב) בעל המורים אומר כי ר"ת של סדרי משנתנו מרומז ב'זקנים' זרעים קדשים נשים ישועות (נזיקין) מועד. כלומר יוסף למד מפי אביו את סדרי המשנה הללו. קשה איפוא. והרי ישנו סדר נוסף הקרוי 'טהרות' ולמה אינו נזכר גם הוא. תירץ האדמו"ר מגור בעל אמרי אמת: על סדר טהרות צריך האדם לעמול ולמרות בעצמו, זה אינו ניתן לידיעה על ידי למוד מפי אביו בלבד.

יוסף הצדיק אף שהתגבר על יצרו ועמד בפני הנסיון של אשת פוטיפר. אלא בגלל שנכשל בלשון הרע וגרם לשנאת חנם גרם לגלות מצרים. ואולם יהודה למרות ענין תמר. אבל בגלל מידת הרחמנות שלו שאמר מה בצע כי נהרוג את אחינו זכה למלכות, ושיצא ממנו הגואל הצדק מלך המשיח.

(אוהב ישראל פר' וישב)

עזיבת הכעס מביאתו להכנס בדרך הענוה. צא ולמד מהלל הזקן שלא היה כמוהו אדם ענו מעולם וענותנותו גרמה להכניס גרים תחת כנפי השכינה.

(ספר חסידים סימן קמה)

לא הביט און כיעקב ולא ראה עמל בישראל שפירש. מי שאינו רואה בלבו און כיעקב ולא עמל בישראל שמחפש וחוקר להצדיקו ולדנו לכף זכות איש כזה ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו.

(חליפות שמלות פר' תצוה בשם הרה"ק ר"ת מצאנו וצ"ל)

עם לבן גרתי (בראשית ל) פרש"י ותרי"ג מצוות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים. וצ"ב א"כ מה היה הפחד של יעקב? מובא במעיינה של תורה ששמע מהגאון רבי מאיר שפירא מלובלין וצ"ל שיעקב אבינו התאונן ואמר: אמנם תרי"ג מצוות שמרתי, אולם לא למדתי מלבן לקיים את המצוות במידה כזו של התלהבות ומסירות כפי שהוא היה עושה את מעשיו הרעים.

אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבת בבית ה' כל ימי חייו וכו' (תהלים כז). דהנה הבקשות והרצונות של האדם משתנים בכל עת. פעם פרנסה, פעם בריאות. פעם עשירות. פעם שררה. אבל הוד המלך ע"ה אמר אחת שאלתי כאשר הייתי עני ואותה אבקש עתה כאשר מלך הנני שבת בבית ה' כל ימי חייו. זאת הבקשה אינה נשתנית לעולם.

(בשם החפץ חיים)

ויקרא לו א-ל אלקי ישראל מה שדרשו חז"ל (מגילה יח) שהקב"ה קרא ליעקב א-ל מבואר לעיל סוף פר' נח אות קע שהצדיק הוא גבור הכובש את יצרו וא-ל הוא לשון חזק וגבורה ע"ש.

(תולדות פר' קדושים)

מכתבי קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

תרגום מאיד"ש

87
2

לכבד

חפ"ק

שהוא משתכר שכל חייו הופכים להיות חיים של אמונה וזהו ההון הכי גדול בעולם שכל חפציו לא ישוו בה.

בעצם ההתחזקות שלך יש לה השפעה טובה וגדולה אשר בשעה שאתה עוסק בתורה יהיה בכוונה הרצויה של לימוד לשמה, שזה עובר דרך תקון המדות והבחינה של דוד המלך ע"ה: "וחטאתי נגדי תמיד" וחטא מלשון חסרון. שכל חסרונותיך הם תמיד לנגד עיניך, והלימוד באופן הזה מעורר את האדם שהוא בעצמו ישכיל לראות את טבעו הרע וכמה שהוא צריך להתייגע יגיעה גדולה ועצומה שיזכה להכיר הכרה ברורה את מדותיו הרעים, ולחיות אותם ואת הסכנה הגדולה האופפת אותו תמיד, וע"י כך יצחק וישא תפילה חרישית מקירות הלב, ה' הצילה נפשי אשר רק השי"ת שהוא שומע תפילה, מאזין לה.

או אז תורתו תהיה תורת אמת בפייה, ותפילתו תהיה תפילה זכה, משום ש"מרחוק נראה לי ה'" בשעה שהוא מרגיש את ריחוקו מהשי"ת, הרי הוא באמת קרוב מאד, כי "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת", הוא ירגיש את גודל הרחמים של הקב"ה עליו בבחינה של "לבל ידח ממנו נידח". או אז גם יתחיל להרגיש טעם חדש לגמרי בלימוד התורה, שונה לגמרי. ולא יוסף ללמוד כדי להיות "תלמיד חכם".

קבלתי וקראתי בתשומת לב יתרה מכתבך הנוגע אל הלב, בו אתה כותב על כל התלאה והנסיונות שעברת עם בנך היקר נ"י. שהשי"ת ירפאהו רפואה שלימה, אמן.

אני תקוה שעמלך ומסירות הנפש שלך ותפילותיך לבטח יפעלו פעולה לטובה ויעזרו לבנך היקר להתאושש ויהי בעזרתו יתברך שמו בריא אולם ואכן תרוו ממנו רוב נחת ותזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים.

אתה יכול לראות מעצמך גופא מהי כוחה של אמונה פשוטה שלא לתת בשום אופן להתייאש מהרופאים למינהם אשר ניבאו דברים ההיפך מהטובה. והתפללת להשי"ת והמשכת אמונה ורחמים מרובים ובהודאה להקב"ה ב"ה התרפא, וזהו ממש המשמעות של הכתוב: "מבשרי אחזה אלוק".

גם אפשר לך ללמוד את המשמעות העמוקה של הקריאה המלהיבה של דוד המלך ע"ה "טוב לי כי עוניתי - למען אלמד חוקיך". כי זה האדם המקבל באהבה כל עינויו ויסוריו הרי הוא זוכה לקבל ערך ותמורה מליאה בידיעת חוקי השי"ת ותורתו. ומכאן הוא משיג את יסוד האמונה הפשוטה לחיות בביטול עצום להתבטל לגמרי לגזירות הבורא ברוך הוא. ובכך הוא גם ממשיך ממקור החיות ישועות גדולות ונצורות, והעיקר

הזאת, ואין לך זכות יותר גדולה אשר תהיה זוכה ומזכה את בני ביתך לכוונם לדרך האמת ולקשרם לתורת האמת ויראה אמיתית שהיא יראת הרוממות של אין סוף ברוך הוא.

אני שולח לכם ברכתי הנלבבה שהשי"ת יעזור לכם וישלח לבנכם היקר רפואה שלימה ויצליח הצלחה רבה בלימוד התורה הקדושה עם חתוך הדיבור טוב ושלם והבנה טובה, ויש מקום לתפילה להשי"ת שהוא שומע תפילת כל פה ברחמים, הקב"ה יעזור לכם שהשלום-בית ישרור בביתכם והשכינה תהיה שרויה ביניכם וכל אחד יתן את הכבוד לרעהו מתוך אהבה ואחוה אמיתית והשי"ת יברככם בבנים ובנות תלמידי חכמים אמן כן יהי רצון.

אם אפשר, נא להגיד כל יום י"ג פרקי תהלים על הסדר, וכן שני פרקים של שיר השירים וכן אני מאמין ולהקפיד את קריאת שמע שעל המטה מתוך הסידור דייקא. ותזכו לבשרנו תמיד בשורות טובות, אמן.

והחשיבות של זה. אלא תורת חיים להורות לו הדרך של כבישת היצר והפיכתו לטוב, אשר בכך הוא גורם קורת רוח מרובה למעלה, אשר זוהי הכוונה העליונה של רדתו לעולם השפל הזה. ולמשל: כשיש לו טבע חזק של כעס והקפדה, יכול וצריך להשתמש במדה זו עצמה להתלהבות הבורא, ששניהם יסוד האש אשר בקרבו. ובאותו כח של אש יזעק ויצעק ויתמרמר על היצר הרע שלא יהי שליט עליו, עד שמלאך רע יענה אמן ויחזיר לו כל כוחותיו ובמדה טובה כפולה ומכופלת של התחדשות תדירות בעבודת הבורא יתברך שמו.

וכשיזכה לכל זאת, יתבהר לו היטב, כי אין יותר שטות גדולה מאשר לצעוק על בני-הבית בכעסו, משום שבני-הבית בכלל אינם אשמים כלל. רק טבעו מבקש פורקן וכולי האי ואולי יבחין שכעסו אינו אלא מדה שבו חייב לעבוד את בוראו יתברך.

ואתה עם מדת השתיקה והדומיה שנאזרת בה, ולקבל הכל באהבה ובשמחה יכול ומסוגל לעזור הרבה מאד לב"ב שתתעורר לאותה העבודה הנשגבה

ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות (וישלח) והנה יעקב כחיר שבאבות כל חשקו בבית העולם הבא הקיים, וזהו שאמר ויבן לו - לו דייקא לעצמו, כי העושר המדומה לא יתיחס לו כי במותו לא יקחנו ולכן ויבן לו בית עיקרי וקיים ולמקנהו, כלומר כל קניינו

עשה חסר עראי דעראי. (נחל קדומים)

בליל ש"ק העבר אמר לי הרא"ש שליט"א מה שעלה ברעיונו בענין נשואי יעקב עם רחל וט"ז ולאח. מה הסיבה שהיו כאן רמאות מצד לבן, ורחל מסרה הסימנים ללאה, וזה אחרי שעבד בשביל רחל שבע שנים, בטח כי השמים הסבו את זאת.

כי בתורה נאמר "ויאהב יעקב את רחל", ברור הדבר שענין אהבתו נוגע לדברים העומדים ברומו של עולם ושרשי הנשמות לגבי עתיד עם ישראל, ואח"כ כתוב "ויעבוד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה" ושוב הדבר מפליא אותנו על צדיק כזה, אבל כאמור קשורים באהבה זו סודות עמוקים, אבל בכל זאת לא ימלט משמץ של טבע בזה, ומכאן מקום למקטרגים על יעקב, ויכול לצאת מזה חורבן לדורות כי זה היה היסוד לקיום העם. ולכן סיבבו מן השמים שבאה לאה במקום רחל, ולגבי לאה לא היתה אהבה וכך הושגה התכלית הנרצית, ויעקב יכול היה להגיע לשילוב הויה אדני"י וכך הגיע למידת תפארת כי לא נפגמה נפשו בגלל האהבה, ואפילו אח"כ כשנשא את רחל כעבור שבוע, אבל שמץ כבר חלף לו, ואפילו שכתוב אח"כ "ויאהב גם את רחל מלאה" אבל היתה זאת ללא כל פגם ושמץ טבע.

ובחינה זו היתה גם כן אצל דוד מלך ישראל שבת שבע היתה זוונו מששת ימי בראשית כמ"ש חז"ל, אלא שצריך היה לעבור כאבים עד שלקח אותה, וגם כאן היתה הכוונה כדי לעקור את שמץ הטבע וכך הגיע למידת תפארת כמו יעקב, אלא שליעקב היתה זאת יותר קל בלי כאבים כמו דוד שאמר "בחנני ונסני" והי' צריך לעבור מה שעבר.

אתמול לפני הצהריים בביהכ"נ ברשב"ם אמר לי הרא"ש שליט"א כי הפגמים של האדם הופכים לנחשים והם המקיפים אותו אח"כ, וזהו גם הרימה והתולעה הנוצרים מהעוונות שלו. וזהו מה שכתוב בתורה כי משה רבינו זרק את מטהו ארצה והפך לנחש, כי השי"ת רצה להראות לו בחוש כי דיבר לשון הרע על עם ישראל באמרו "והן לא יאמינו" הראה לו כי הפגם הפך מיד לנחש וינס משה מפניו.

ומיד סיפר לי כי בשבוע העבר שמע מעשה נורא שאירע בימים אלה. יהודי אחד נפטר לבית עולמו ושמו אותו בקבר. כעבור מספר ימים נזכר אחד מהקרובים שבעת הכנסת הנפטר לקברו נפל ממנו צרור של אלפיים דולרים וישאל את הרב אם מותר לו לחפור את הקבר ולהוציא משם הסכום שאבד ממנו. הרב התיר לו והוציאו את כל העפר, והנה לעיניהם ארבעה נחשים המקיפים את הנפטר, ואחד הנחשים אף נשך לאיש ההוא שאמנם מצא אף הוציא את כספו אלא שנפצע ונלקח לבית החולים. וסיים הרא"ש אלו הם הנחשים הסובבים את האדם לאחר פטירתו. ויפול עלינו פחד בשמענו את זאת ה' יצילנו ויגאלנו מכבלי היצר ברחמים.

